

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาล ตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ประชาชนที่อยู่อาศัยในเทศบาลตำบลบรบือ หัวหน้าครัวเรือน หรือตัวแทนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิ์เลือกตั้งตามทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาล ตำบลบรบือ ครัวเรือนละ 1 คน (หัวหน้าครอบครัวตามทะเบียนบ้านหรือตัวแทน) ที่อยู่ในเขต การปกครองของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 1,251 คน (จาก 1,251 ครัวเรือน)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 303 ครัวเรือน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 187-188)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด (1,251 คน)

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นในที่นี้ ร้อยละ .05

แทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{1,251}{1 + 1,251(0.05)^2} = \frac{1,251}{4.13} = 302.90$$

$$n = 302.90 \text{ คน}$$

เพื่อให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวนเต็ม ผู้ศึกษาจึงกำหนดให้มีกลุ่มตัวอย่าง 303 คน หารัดส่วนกลุ่มตัวอย่างของประชากรแต่ละชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ตามชุมชนที่อยู่อาศัย

ลำดับที่	พื้นที่ศึกษา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง
1	ชุมชนต้นลำน้ำเสียว	236	57
2	ชุมชนวัดบรบือสรวราม	179	43
3	ชุมชนสนามชัย	197	48
4	ชุมชนศรีสุขพัฒนา	228	55
5	ชุมชนประชาพร้อมเย็น	112	27
6	ชุมชนขวัญเมือง	219	53
7	ชุมชนร่วมใจพัฒนา	80	20
รวม		1,251	303

ผู้ศึกษาใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) คือ แบ่งประชากรตามชุมชนที่อยู่อาศัยทั้งหมดเป็น 7 ชุมชนและทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยเขียนบ้านเลขที่ตามจำนวนสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างของแต่ละชุมชนที่ได้กำหนดไว้คั้งตารางที่ 5 แยกเป็นชุมชน ใส่ในกล่อง 7 กล่อง ด้วยวิธีจับฉลาก (Lottery method) การหยิบรายชื่อบ้านเลขที่ในกล่องขึ้นมา เมื่อ ได้หมายเลขใดก็เขียนชื่อหัวหน้าครัวเรือนบ้านเลขที่นั้นไว้ แล้วนำฉลากกลับเข้าไปจับใหม่เพื่อให้มีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน ถ้าจับได้รายชื่อบ้านเลขที่ซ้ำกันก็ทำการจับฉลากใหม่จนครบจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 7 ชุมชน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ลักษณะของเครื่องมือ

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอบเขตของการศึกษาลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบ (Check list) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ระดับการศึกษา และชุมชนที่อยู่อาศัย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลในการวัดระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาคนและสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยใช้แบบประมาณค่าตามวิธีมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ คือ ต่ำเยี่ยม ต่ำ พอใช้ ควรปรับปรุง และควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะทั่วไปที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดการศึกษา
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาด้านโครงสร้างและเนื้อหา ด้านภาษา และด้านการวัดผล ประเมินผล โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์ โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC) โดยกำหนดค่าดังนี้

เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	1
ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ	0
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	-1

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย

- 3.1 นายกมล ภูวนกมลธรรม วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข เทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
- 3.2 นางวิเศษชัย แทนสา วุฒิการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมะค่าพิทยาคม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา
- 3.3 นางสาวพิชชาภรณ์ ประตังตาโต วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยและการประเมินผลการศึกษา) ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเม่นใหญ่ ตำบลแก่งเลิงจาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและการวัดผล ประเมินผล

การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC)

นำแบบสอบถามที่มีค่าเฉลี่ย IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป ซึ่งมีข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1 จำนวน 32 ข้อ และมีข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ .67 จำนวน 3 ข้อ นำไปทดลองใช้กับกลุ่ม

(Try Out) กับประชาชนชุมชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 40 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ทั้งนับตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้ศึกษาจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงนายกเทศมนตรีตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชน
2. ผู้ศึกษาชี้แจงผู้ช่วยเก็บข้อมูลให้เข้าใจขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
3. จัดเก็บข้อมูล โดยแบ่งกลุ่มผู้ช่วยเก็บข้อมูลออกตามชุมชน 7 ชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมทุกพื้นที่เขตการปกครองเทศบาลตำบลบรบือ
4. เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาจากจำนวนที่แจกภายในระยะเวลา 4 สัปดาห์
5. นำแบบสอบถามที่ได้ทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ซึ่งพบว่าถูกต้องสมบูรณ์ทุกฉบับ แล้วนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยหาค่าทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปใช้ความถี่ ค่าร้อยละ
2. ระดับความคิดเห็นใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการดำเนินงาน โดยใช้ F -test
4. ข้อมูลที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดค่าระดับช่วงคะแนน 5 ระดับการดำเนินงาน ดังนี้ (ปรับปรุงจาก บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ระดับการดำเนินงานดีเยี่ยม	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับการดำเนินงานดี	กำหนดให้	4	คะแนน
ระดับการดำเนินงานพอใช้	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับการดำเนินงานควรปรับปรุง	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับการดำเนินงานควรปรับปรุงอย่างยิ่ง	กำหนดให้	1	คะแนน

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลตามระดับค่าเฉลี่ยของคะแนน ดังนี้
 ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 แปลความว่า มีระดับการดำเนินงานดีเยี่ยม
 ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 แปลความว่า มีระดับการดำเนินงานดี
 ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 แปลความว่า มีระดับการดำเนินงานพอใช้
 ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 แปลความว่า มีระดับการดำเนินงานควรปรับปรุง
 ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 แปลความว่า มีระดับการดำเนินงานควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ การแจกแจงความถี่ และร้อยละ
2. การวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานที่มีต่อการดำเนินงาน สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงาน จำแนกกลุ่มใช้ โดยใช้ F -test . ใช้การหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) กำหนดในนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่างใช้สถิติเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธี LSD
4. การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงาน สถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่ และพรรณนาความ